

Nr. 260121 – 1 din 26.01.2021

Către: Ministerul Educației și Cercetării
Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație

În atenția: Domnului Ministru Mihai - Sorin CÎMPEANU,
Domnului Director General Marian ȘUȚĂ

Referitor: Evaluarea Națională 2021

STIMATE DOMNULE MINISTRU,
STIMATE DOMNULE DIRECTOR GENERAL,

Federația Națională a Părinților – EDUPART își exprimă îngrijorarea față de modalitatea în care elevii din actuala generație de clasa a VIII-a s-au putut pregăti eficient pentru a susține examenul de Evaluare Națională în condiții optime. Ținând cont atât de modalitatea desfășurării efective a activităților de predare-evaluare în contextul epidemiologic actual în care ne aflăm de **aproape un an cât și problemele apărute pe parcursul anilor de studii**, vă înaintăm, spre analiză, opiniile grupului de lucru din cadrul Departamentului învățământ gimnazial al federației, format, preponderent, din profesori de limba și literatura română, din mediul urban și rural.

Plecând de la principiile care guvernează învățământul preuniversitar, așa cum sunt ele precizate în Legea educației naționale nr. 1/ 2011, considerăm că, pentru actuala generație de clasa a VIII-a s-au produs încălcări cu efecte majore asupra evoluției școlare și psiho-emoționale, cu impact asupra urmării cu succes a parcursului educațional al elevilor:

- **principiul echității și principiul asigurării egalității de șanse:**

Elevii acestei generații nu au beneficiat niciodată la timp de manuale școlare, iar conținuturile programei pentru Evaluarea Națională și structura modelului pentru evaluare au fost publicate doar cu câteva luni înaintea susținerii evaluării. Astfel, elevii acestei generații de clasa a VIII-a se află într-o situație de discriminare în raport cu absolvenții generațiilor anterioare.

La disciplina Limba și literatura română emisiunile TV din programul TELEȘCOALA (de care au beneficiat elevii generației 2020) nu au putut fi valorificate în acest an școlar (nu mai corespund terminologia gramaticală și modelul de examen).

- **principiul calității:**

Profesorii care au predat acestei generații nu au fost formați pentru aplicarea noii programe școlare, motiv pentru care calitatea procesului didactic a avut mult de suferit, procesul de predare - învățare - evaluare fiind caracterizat de un amestec între conținuturile vechii programe și cele ale noii programe, fără însușirea noii terminologii gramaticale, cu stângăcii majore în abordarea conținuturilor de receptare și de producere a textului literar și nonliterar, cu **insuficiente resurse** elaborate pentru abordarea comparativă a unor elemente comune identificate în cultura proprie și în cultura altor popoare sau a unor tradiții românești cu tradiții din alte culturi.

Totodată, trebuie luat în considerare și contextul excepțional generat de pandemia produsă de SARSCOV-19, elevii actualei generații de clasa a VIII-a fiind privați de învățământ de calitate, desfășurarea cursurilor online fiind precară (mai ales în semestrul al II-lea din clasa a VII-a, când foarte mulți elevi au întâmpinat dificultăți în achiziționarea de dispozitive și mijloace de conectare online)

- **principiul eficienței:**

Resursele educaționale puse la dispoziția elevilor și a profesorilor de Limba și literatura română au fost insuficiente și prea puțin relevante, în contextul în care modificările aduse de noua Gramatică au fost majore, iar conținuturile care vizează formarea competențelor de receptare și de redactare a textului scris sunt total diferite față de vechea programă. PROGRAMUL DE EVALUARE 2020 face trimitere la dicționare, dar nu la o gramatică de referință pentru uzul școlar. La cursuri (CRED, de exemplu) și cercuri pedagogice se tot insistă asupra ideii că trebuie să ne raportăm la programa școlară, în primul rând. Programa precizează doar concepte gramaticale ce urmează a fi parcurse, iar profesorul este mereu în dificultate: nu știe cât de mult să aprofundeze un concept gramatical, fiecare manual având o viziune proprie. Nu există un **COMPENDIU DE GRAMATICĂ** la care să profesorii să se raporteze în ceea ce privește gradul de aprofundare (implicit de dificultate) a conceptelor gramaticale. Conținuturile gramaticale cu grad mare de dificultate sunt ușor de dictat/ predat, dar foarte greu de înțeles pentru mulți elevi. În plus, se pierde timp în defavoarea competențelor ce vizează aspectul funcțional al limbii. Le vorbim elevilor de atribut în dativ și foarte mulți (mai ales în mediul rural) nu și-au însușit ortogramele.

Se tot vorbește că învățământul este centrat pe elev. Elevii din această generație nu au avut parte de educație de calitate, nu au avut acces la resurse puse la dispoziție de minister (compendiu/ culegeri de gramatică online, teleșcoala, teste de antrenament)

- **principiul transparenței**

S-au încălcat prevederile art.5, alin (2) și (3) din LEN 1/ 2011, pentru că Programa pentru examen a fost publicată în 10 martie 2020, cu doar 6 luni înaintea începerii anului școlar 2020 – 2021, iar modelul pentru Evaluarea Națională 2021 a fost publicat abia în noiembrie 2020.

Ținem să subliniem faptul că suntem de acord cu schimbarea paradigmei de examen, însă ne preocupă organizarea unui **examen onest** pentru această generație de clasa a VIII-a, așa cum s-a realizat pentru cei din generația anterioară.

În acest context, pentru reglarea situației existente, propunem următoarele:

1. Revizuirea Programei pentru susținerea Evaluării Naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a cu eliminarea unor conținuturi.

Propunem să se elimine:

- **Tipuri de texte: textul dramatic și arta spectacolului (autor, personaj dramatic; rolul indicațiilor scenice; rolul dialogului; actori, decor, costume, lumini, muzică)**
- **Tipare textuale de structurare a ideilor: explicative**
- **Pronumele posesiv și adjectivul pronominal posesiv. Folosirea corectă a pronumelor și a adjectivelor pronominale: nehotărât, a adjectivului pronominal de întărire. Pronumele și adjectivul pronominal negativ și negația în propoziție.**
- **Realizări propoziționale ale unor funcții sintactice: completiva indirectă și opozițională, circumstanțiala de loc, de timp, de mod, cauzală, finală**

Modificarea, completarea, ajustarea itemilor din subiectul pentru Evaluarea națională, astfel:

- **Subiectul 1 A:**
 - Fiecare dintre itemii pentru exercițiile 1, 2, 3, 4, 5 să facă referire **doar la unul** dintre cele două texte - suport, întrucât căutarea informațiilor în ambele texte este mare consumatoare de timp (după cum am observat din aplicarea testului la clasă)
 - La itemul 9, solicitarea asocierii fragmentului de text- suport cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară să fie însoțită de posibilitatea asocierii cu o experiență de viață trăită de elev. Profesorii au dificultăți în a pregăti chiar elevii care sunt cititori deoarece programa nu prevede o listă de lecturi suplimentare grupate pe teme ce ar putea fi abordate la examen.
- **Subiectul 1 B:**
 - Limitarea pe cât posibil a itemilor care vizează operarea cu noile conținuturi și cu noua terminologie gramaticală;
 - Precizarea prin explicație suplimentară a noii terminologii cu terminologia veche (exemplu: clitic/ neaccentuat)
- **Subiectul 2:**
 - Editarea subiectului într-un format care să țină cont de particularitățile grafice ale scrisului de mână ale unui copil de 14 – 15 ani;
 - Formularea clară a baremului, astfel încât cele 12 puncte acordate pentru conținut să aibă o explicație clară. Majoritatea erorilor de la evaluare provin din insuficiența detaliere a baremului și din lipsa unor precizări privind abordarea subiectului
 - Revizuirea baremului, astfel încât cele 8 puncte acordate să nu conțină formulări reluate sau ambigue;

De asemenea, elevii noștri își exprimă îngrijorarea că nu se vor încadra fix în spațiul prevăzut. Sugerăm să existe precizarea că pot finaliza un răspuns la finalul testului, în cazul în care nu se încadrează în limita de spațiu.

2. Începând cu semestrul al doilea al acestui an școlar:

- a. **publicarea săptămânală** a câte unui set de **minim trei subiecte** - model pentru Evaluarea Națională, care să conțină o diversitate de itemi care să acopere întreaga programă de Evaluare;
- b. Organizarea unei simulări a Evaluării Naționale în luna martie a acestui an școlar
- c. Emisiuni TELEȘCOALA
- d. Un compendiu de gramatică pentru uzul școlar (disponibil online)

Cu toată considerația,

PRESEDINTE,

Iulian CRISTACHE

